Święty Brat Albert

Adam Hilary Bernard CHMIELOWSKI

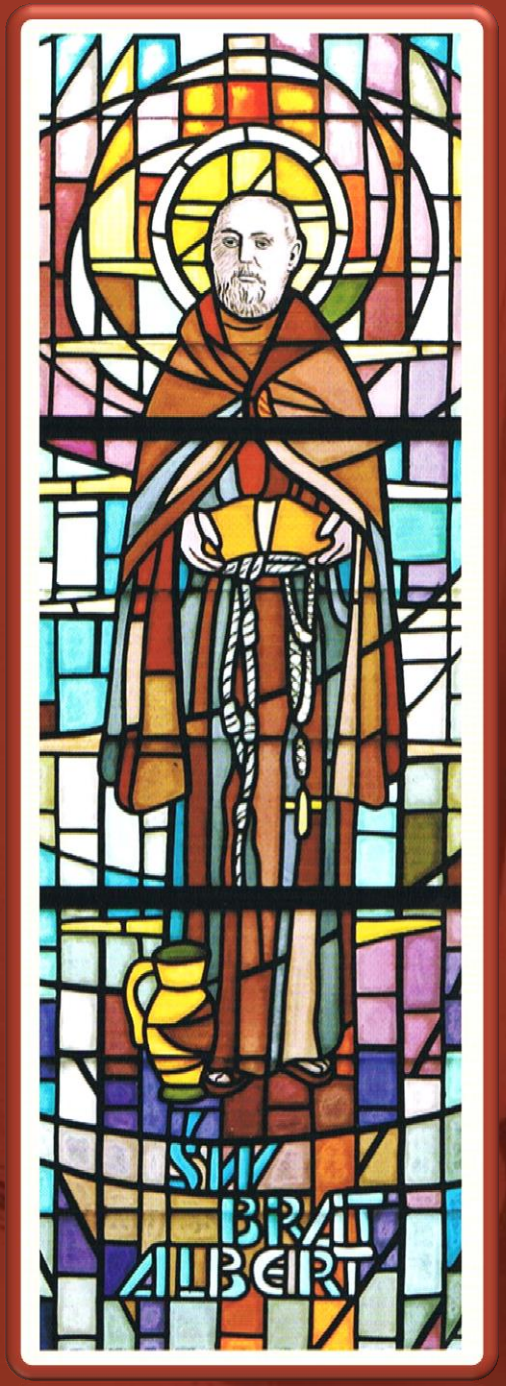

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 104

„Na to życie złożyło się wszystko, co najpiękniejsze: rycerskość, artyzm, patriotyzm, miłosierdzie, męstwo, sztuka, ofiarność”

Adolf Nowaczyński, pisarz

Józefa z Borzysławskich i Wojciech Chmielowski rodzice Adama Chmielowskiego

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Adam Chmielowski Brat Albert*. Wyd. 3. Kraków: WAM, 1986

Adam Chmielowski jako student

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Adam Chmielowski Brat Albert*. Wyd. 3. Kraków: WAM, 1986

Kadr z filmu: *Brat naszego Boga*

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 24

Adam Chmielowski: *Powstańcy*
akwarela na papierze
1875-1877

Źródło ilustracji: http://www.bipe.pl/images/stories/zamosc/2016/135/2.jpg

Adam Chmielowski w gronie byłych powstańców z 1983 roku

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Adam Chmielowski Brat Albert*. Wyd. 3. Kraków: WAM, 1986

Proteza Adama Chmielowskiego

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

Fotografia zrobiona we Lwowie około 1879 roku (malarz miał wtedy 34 lata)

Źródło ilustracji: *„Droga”* 1995

„Wytworny pan, głęboki umysł.
Człowiek wykwintny, artysta zapalony
z nerwem. Wesoły, dowcipny,
gawędziarz nadzwyczajny.
Był najpierwszym wśród nas kulturą,
wiedzą, charakterem, a kto wie,
czy i nie talentem.
Ogromna erudycja, a jednocześnie
świeża i bystra obserwacja ”

Leon Wyczółkowski, malarz

Kadr z filmu: *Brat naszego Boga*

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 30

„Estetycznie wysoko wyrobiony, obdarzony najdoskonalszymi przeczuciami piękna.
Był kolorystą o poczuciu barw tak wybornym i niezachwianym, jakie się rzadko napotkać zdarza”

Wojciech Gerson, malarz

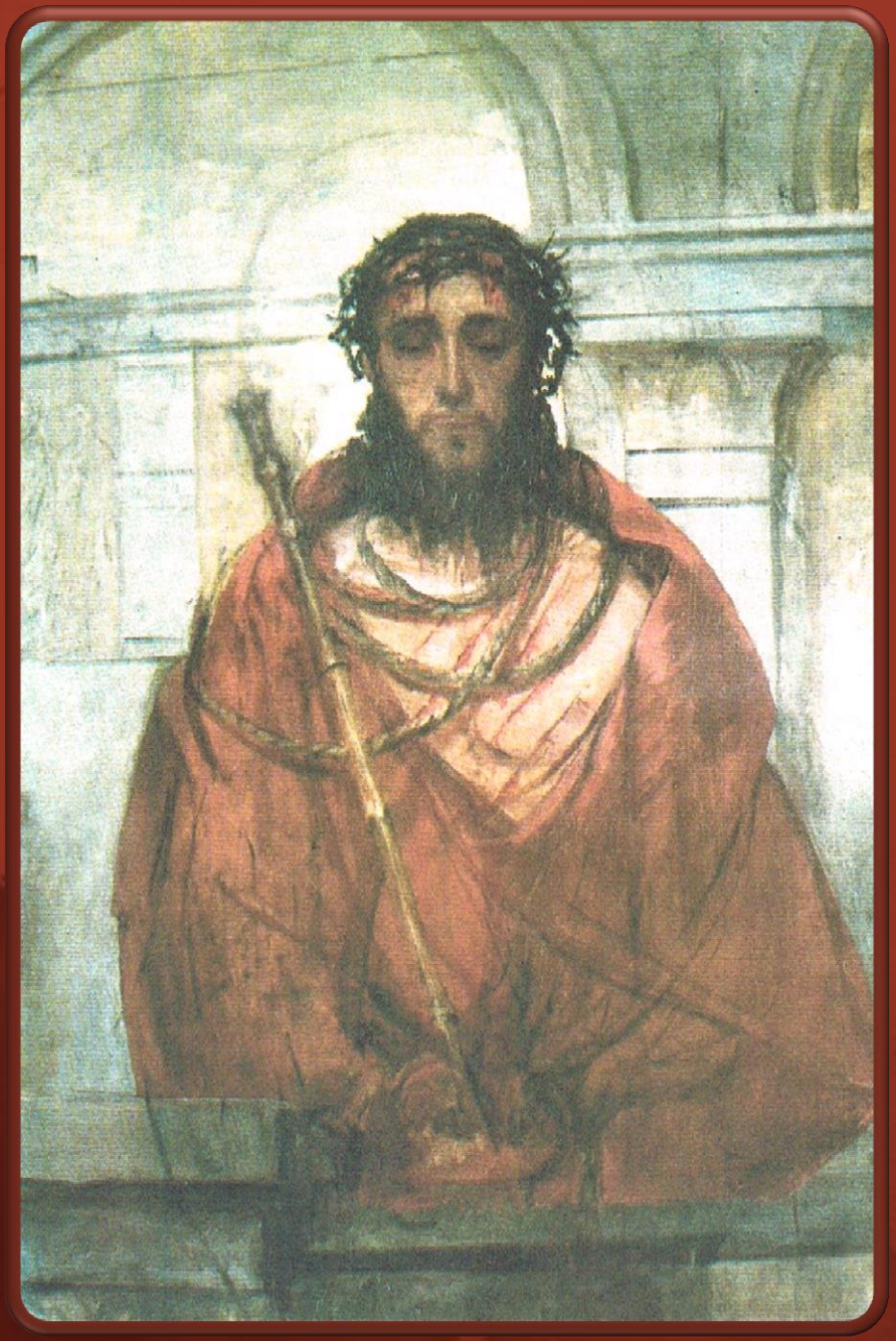

Adam Chmielowski: *Ecce Homo* 1879

Źródło ilustracji: *„Niedziela”* 2001 nr 18, s. 16

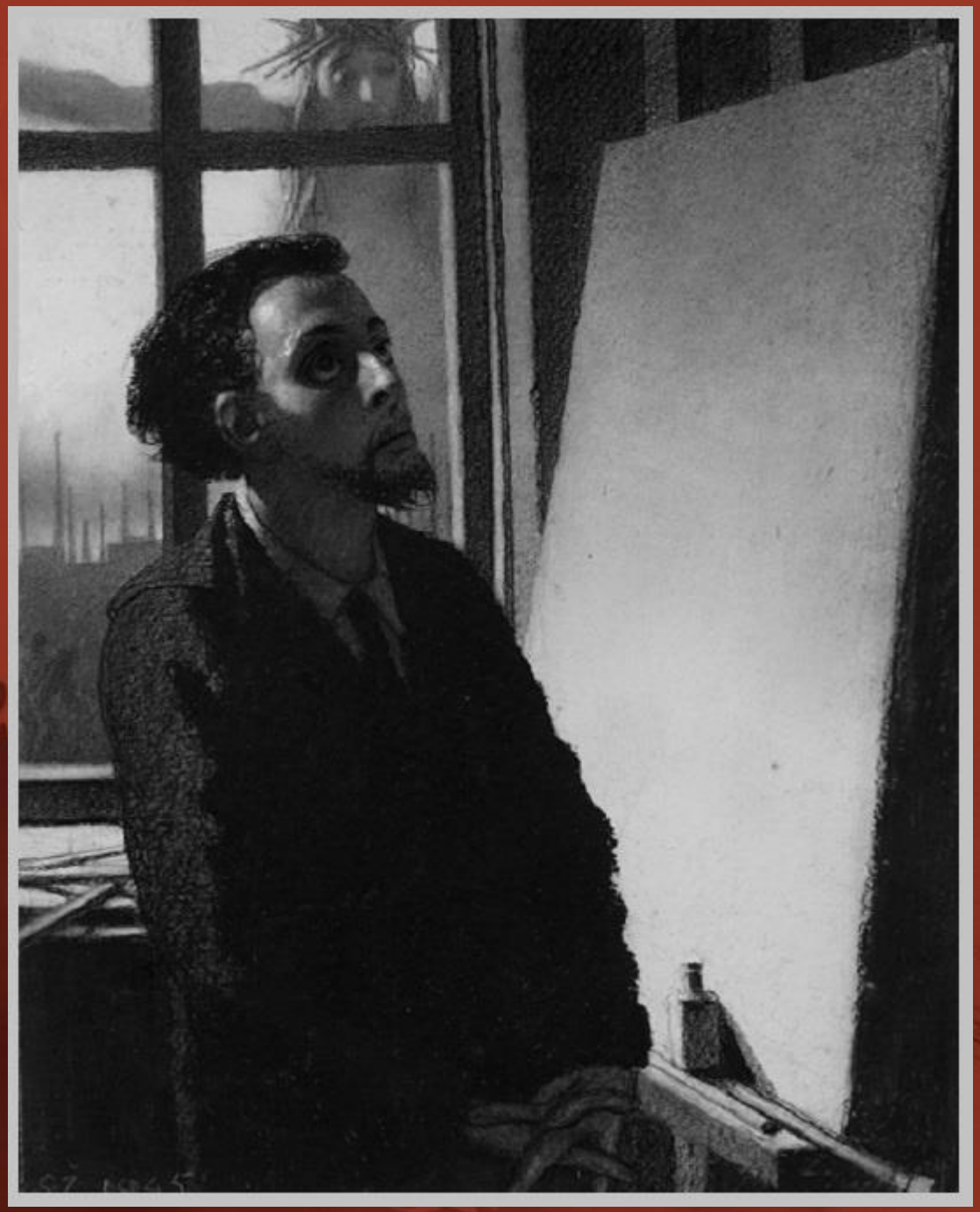

Stefan Żechowski: *Adam Chmielowski w pracowni*

Źródło ilustracji: http://www.ujaksy.pl/galeria-s-zechowskiego/tworczosc/

Adam Chmielowski: *Niepokalana*

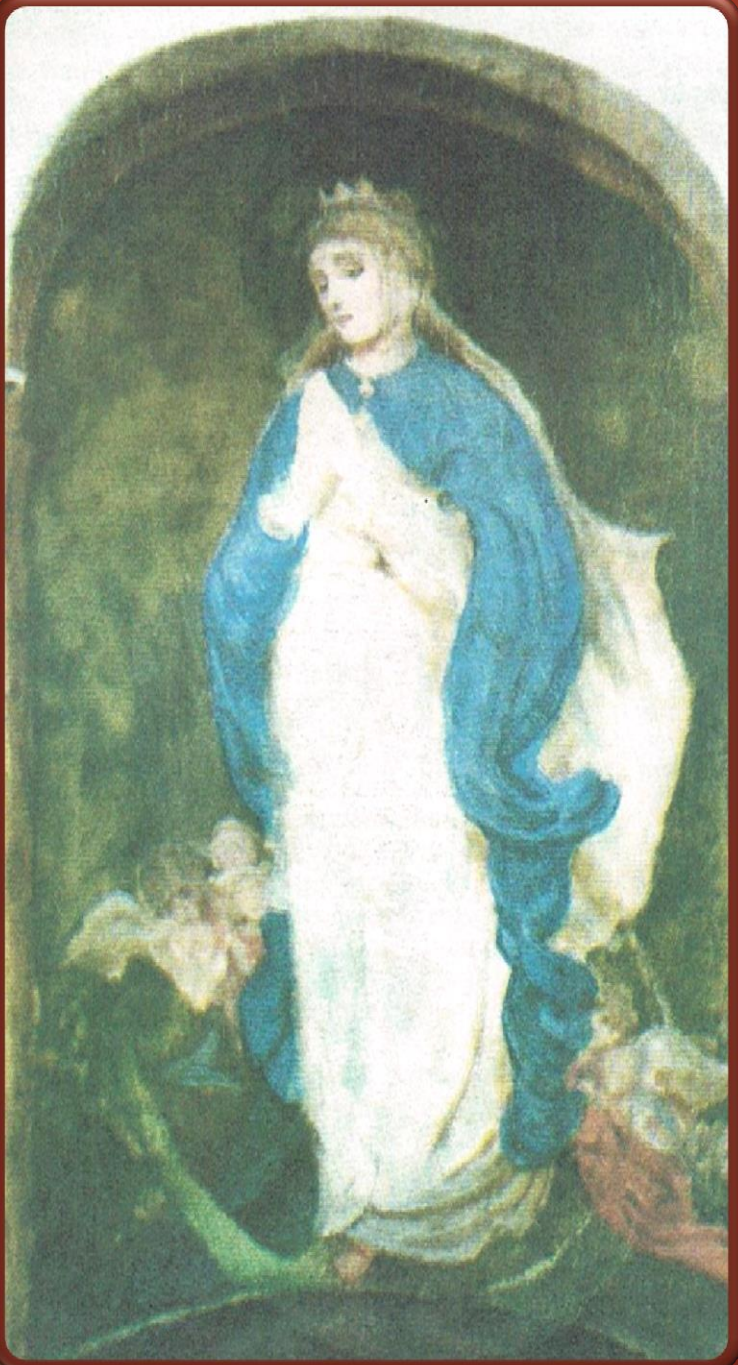

Fotografia: Zbigniew Gucwa. Źródło ilustracji: *„Niedziela”* 2001 nr 18, s. 16

Fotografia: Zbigniew Gucwa. Źródło ilustracji: *„Niedziela”* 2001 nr 18, s. 16

Adam Chmielowski: *Wizja św. Małgorzaty* (1880)

„Umysł głęboki i logiczny wcześniej niż czyjkolwiek dotarł do najsłuszniejszych pojęć o sztuce i jej stosunku do ludzkiej duszy.
Będąc słabym rysownikiem posiadał nadzwyczajny talent kolorystyczny i matematycznie wierne poczucie tonu”

Stanisław Wyspiański, krytyk i malarz

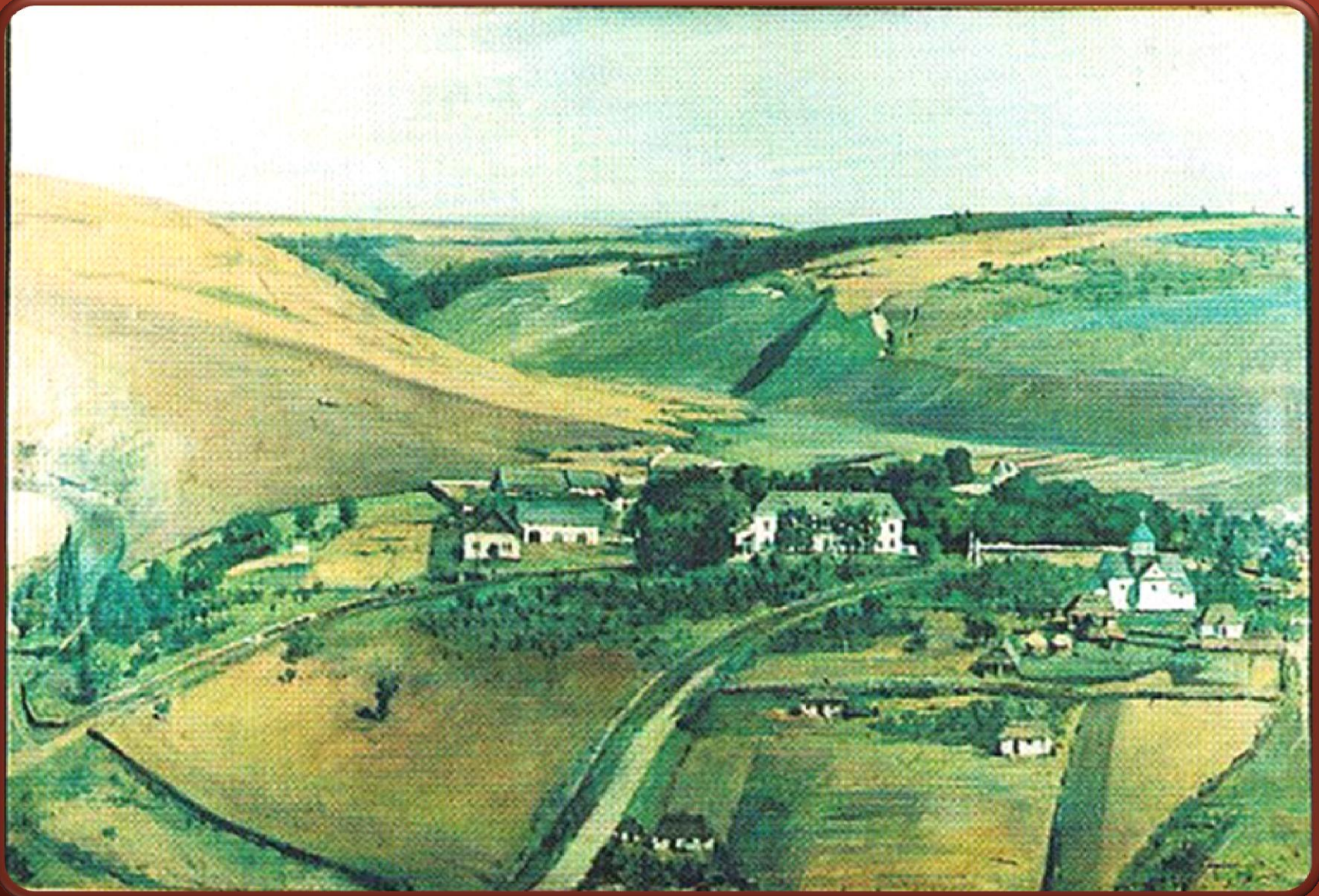

Adam Chmielowski: *Zawale* (1883)

Źródło ilustracji: *„Śląsk”* 1996 nr 4

Adam Chmielowski: *Przejażdżka* akwarela

Źródło ilustracji: *Rok Św. Barta Alberta*. Kalendarz. Wrocław: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, 2017

„Zadziwił wszystkich kolegów subtelnością poczucia koloru. Harmonię barw miał w oku. Bez wahania spod jego pędzla wychodziły przedziwne i niesłychanie prawdziwe nastroje”

Antoni Piotrowski, malarz

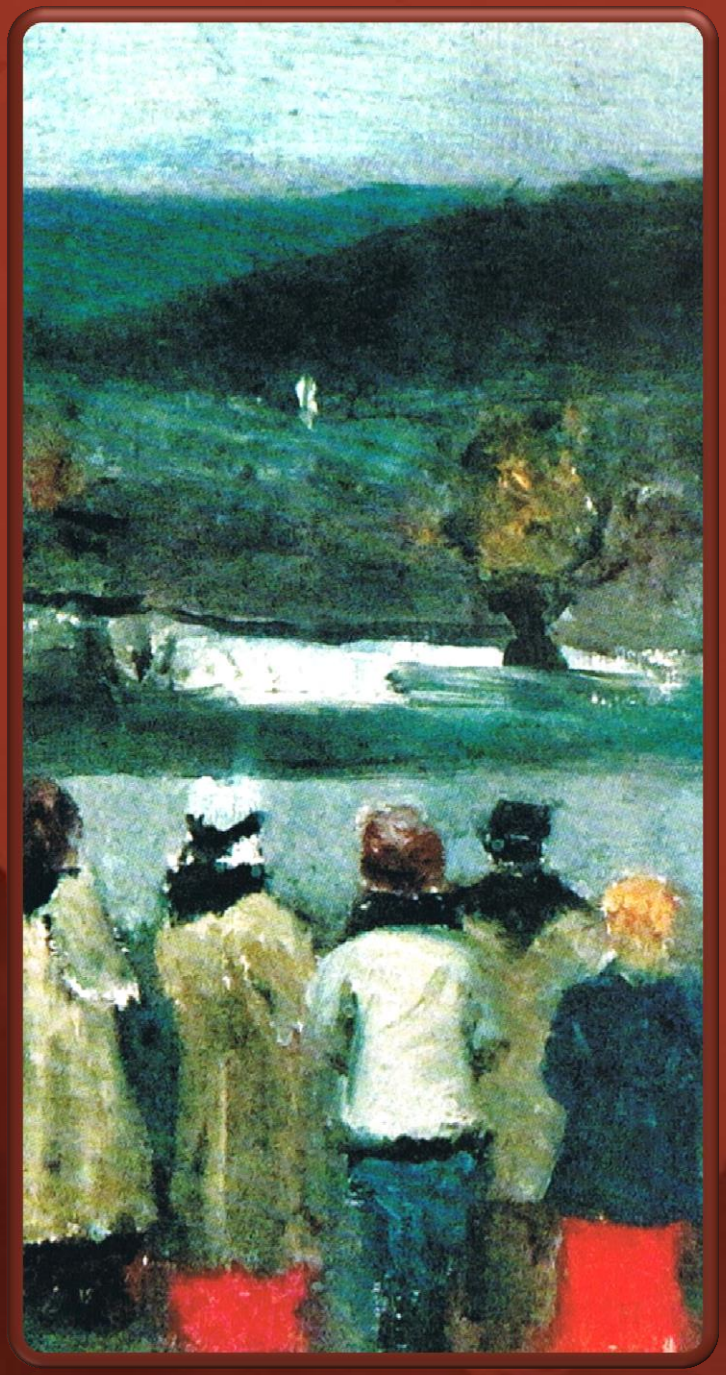

Adam Chmielowski: *Nad rzeką* (fragment) olej na płótnie

Źródło ilustracji: *Rok Św. Barta Alberta.* Kalendarz. Wrocław: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, 2017

Adam Chmielowski: *Dama z listem* olej na tekturze Monachium 1870 (Portret Heleny Modrzejewskiej)

Źródło ilustracji: *Rok Św. Barta Alberta*. Kalendarz. Wrocław: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, 2017

„Był chodzącym wzorem wszystkich cnót chrześcijańskich i głębokiego patriotyzmu – prawie bezcielesny, natura czysta i nieznająca egoizmu, której dewizą powinno być: szczęście dla wszystkich, Bogu chwała i sztuce”

Helena Modrzejewska, aktorka

Adam Chmielowski: *Opuszczona plebania* olej na płótnie 1888

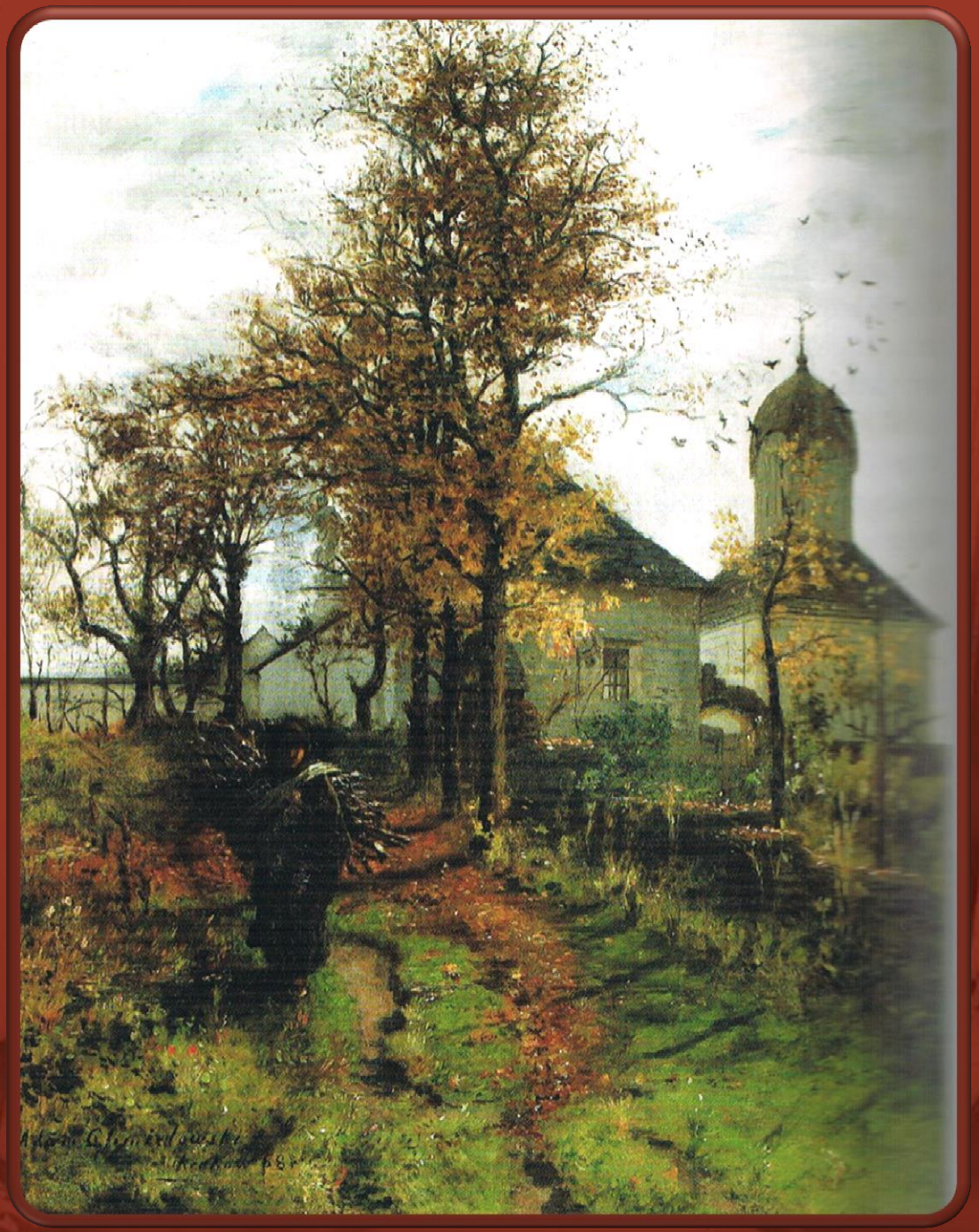

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 34

Grafika: Siostra Lidia Pawełczak, albertynka: *Adam Chmielowski, malarz*

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Dobry jak chleb*... Kraków: SS. Albertynki, 1989, s. 6

Autograf listu ilustrowanego Adama Chmielowskiego

Źródło ilustracji: Karol Wojtyła: *Brat naszego Boga. Program teatralny*. Kraków: Teatr im. J. Słowackiego, 1980 , s. 29

Aleksander Gierymski:
Portret Adama Chmielowskiego
olej na tekturze
Monachium
1869-1874

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 84

Adam Chmielowski po chorobie

Źródło ilustracji: *„Droga”* 1995

Adam Chmielowski, apostoł Podola

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

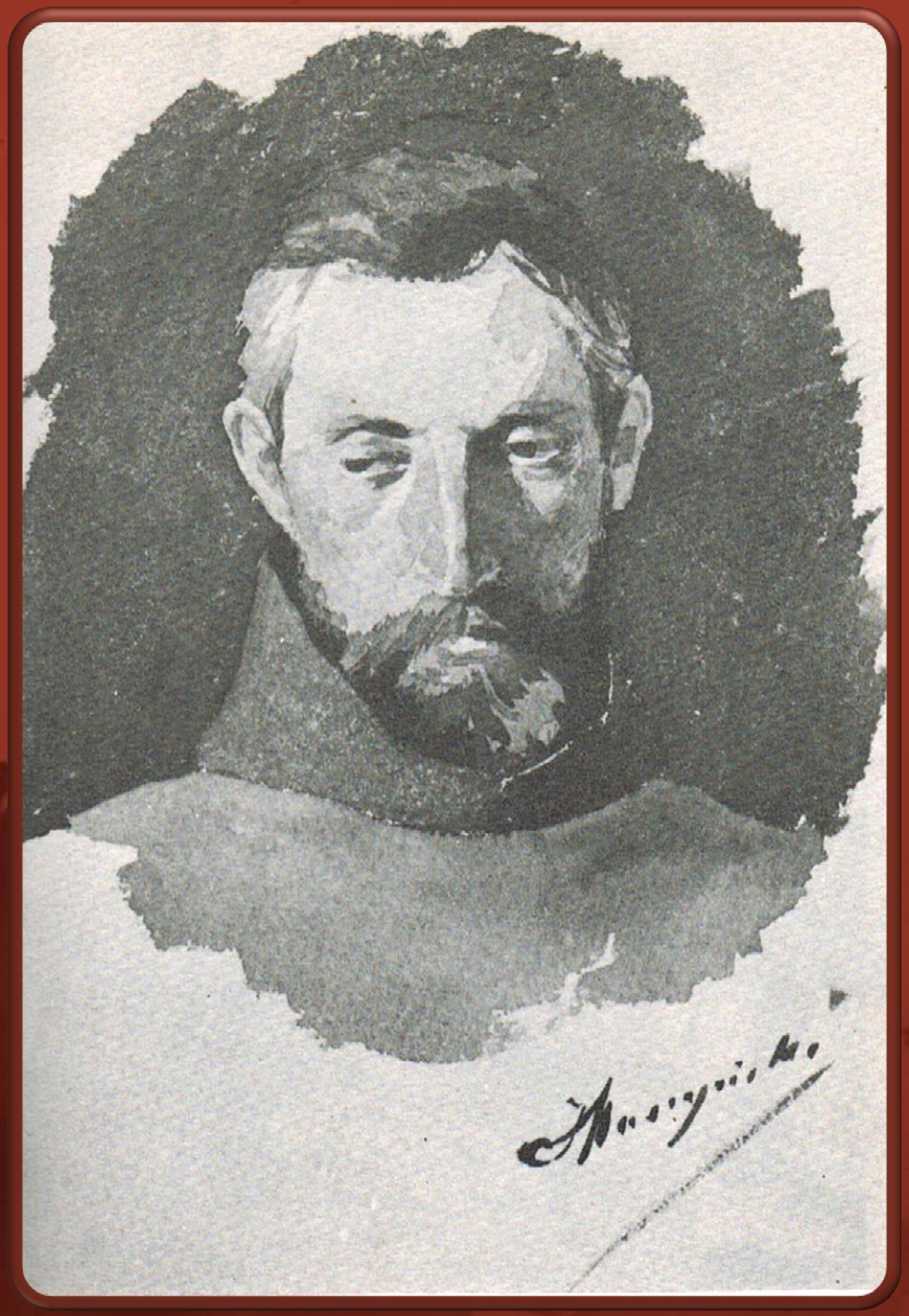

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

Julian Maszyński: *Portret Adama Chmielowskiego* akwarela na tekturze ok. 1886

Kadr z filmu: *Bóg w Krakowie*

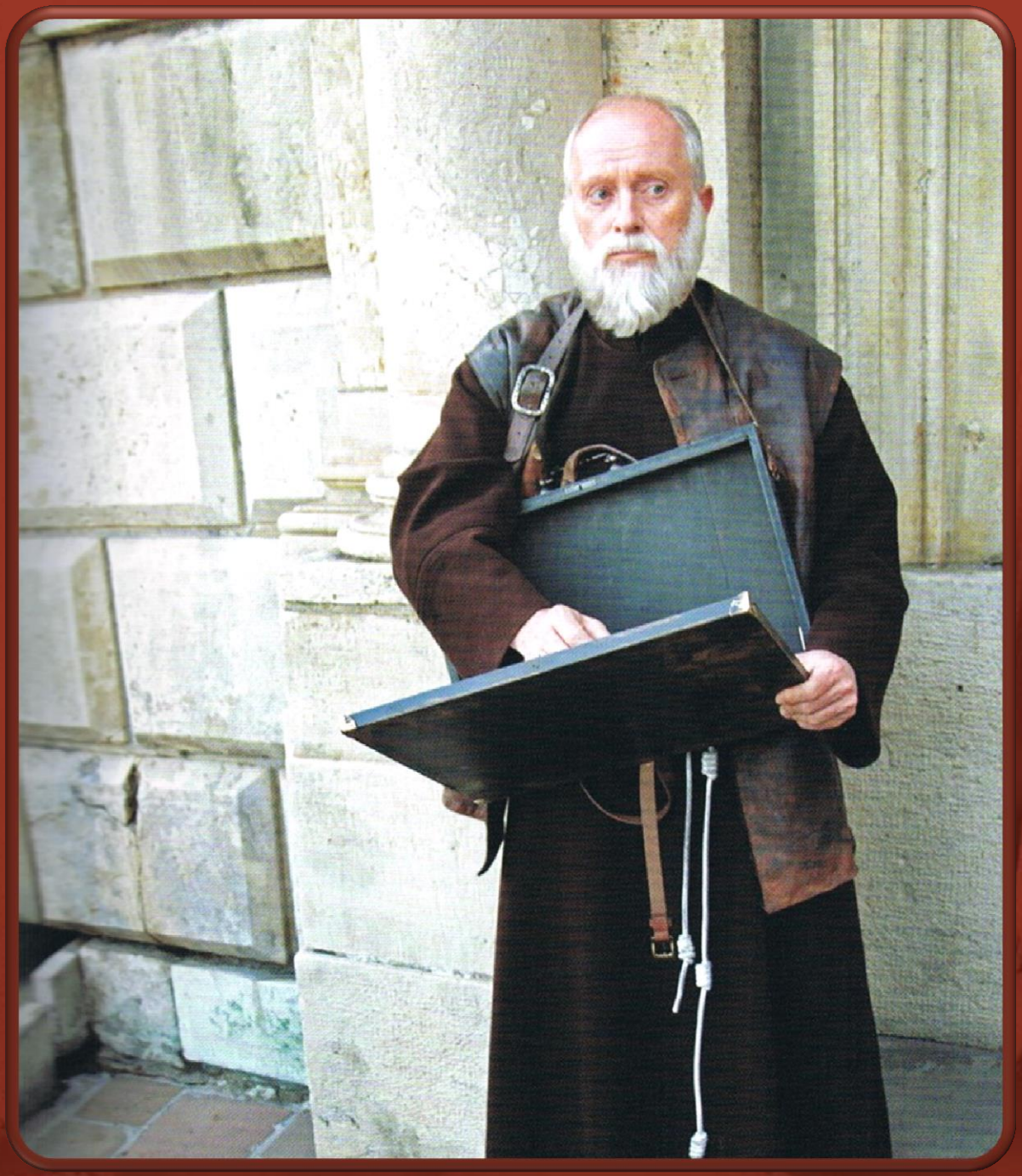

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 19

Każdemu trzeba

„dać jeść, bezdomnemu miejsce, a nagiemu odzież.

Bez dachu i kawałka chleba może on już tylko kraść albo żebrać dla utrzymania życia”

Adam Chmielowski - Brat Albert

Marian Szczurowski: *Brat Albert wśród ubogich*

Źródło ilustracji: *„Gość Niedzielny”* 2002 nr 47, s. 12

Leon Wyczółkowski: *Brat Albert przytulający dziecko* (lub *Miłosierdzie*) olej na tekturze 1934

Źródło ilustracji: *„gość Niedzielny”* 2008 nr 24, s. 2

Grafika: Siostra Lidia Pawełczak, albertynka: *Św. Brat Albert Chmielowski*

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Dobry jak chleb*... Kraków: SS. Albertynki, 1989, s. 13

Podwórze męskiego przytuliska (ul. Krakowska 43)

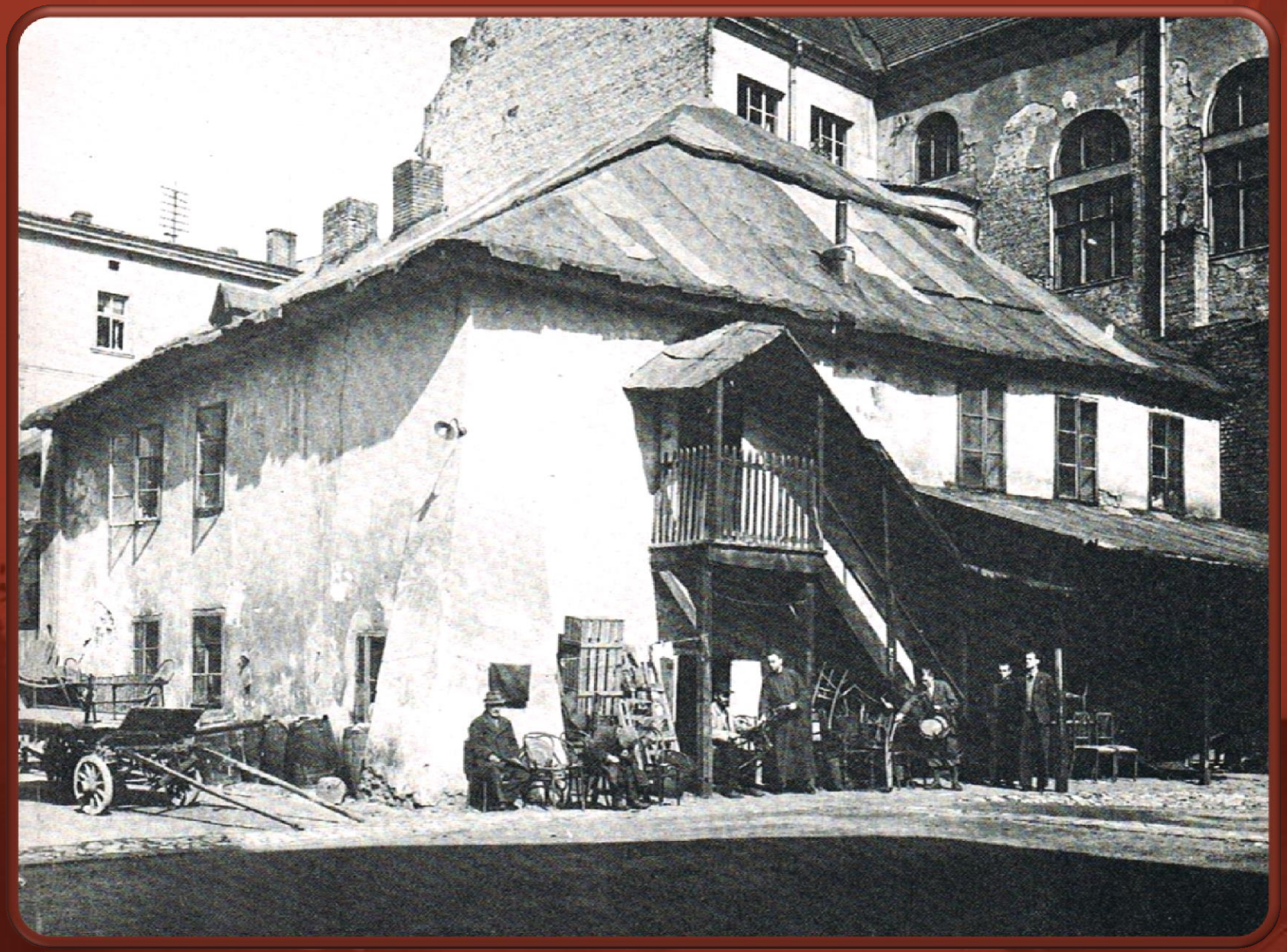

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

Archiwalne zdjęcie pierwszej noclegowni - ogrzewalni

Wnętrze Ogrzewalni przy ulicy Piekarskiej w Krakowie

Źródło ilustracji: *„Gość Niedzielny”* 2016 nr 27, s. 72 oraz *„Droga”* 1995

Przytulisko dla mężczyzn (ul. Krakowska 43)

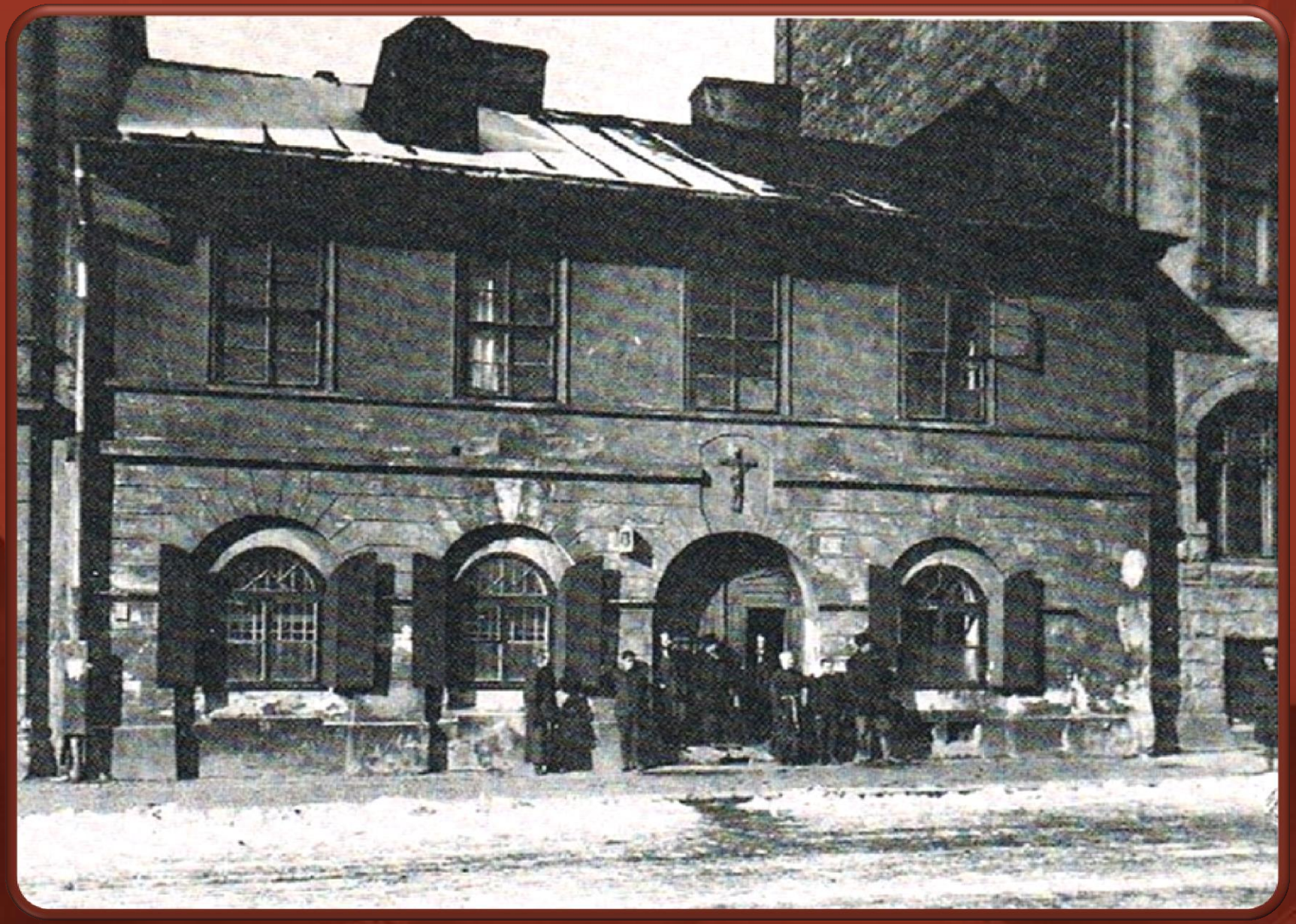

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

Witraż w muzeum św. Brata Alberta w Igołomi

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 5

Obraz w parafii katedralnej Świętego Mikołaja w Bielsku-Białej

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016.
ISBN 978-83-7569-915-9,s. 112

Kadr z filmu: *Brat naszego Boga*

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 95

Leon Wyczółkowski: *Portret Brata Alberta* pastela na tekturze 1934

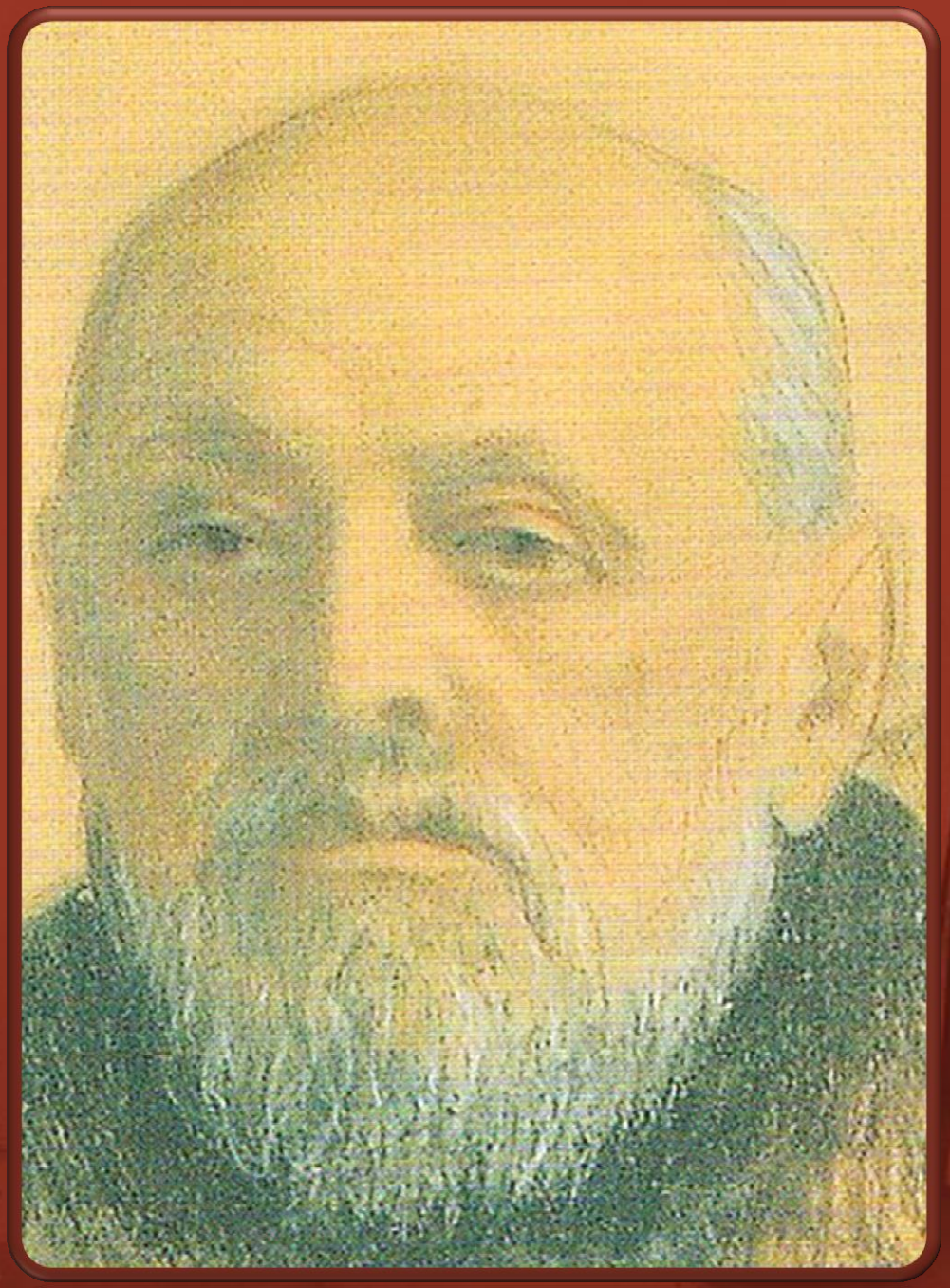

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016.
ISBN 978-83-7569-915-9,s. 100

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Dobry jak chleb*... Kraków: SS. Albertynki, 1989, s. 39

Grafika:
Siostra Lidia Pawełczak, albertynka:
Kalatówki, Pustelnia św. Brata Alberta

Izba pamiątek w pustelni Brata Alberta

Źródło ilustracji: *Pustelnia błogosławionego Brata Alberta.* [Po 1978 roku]

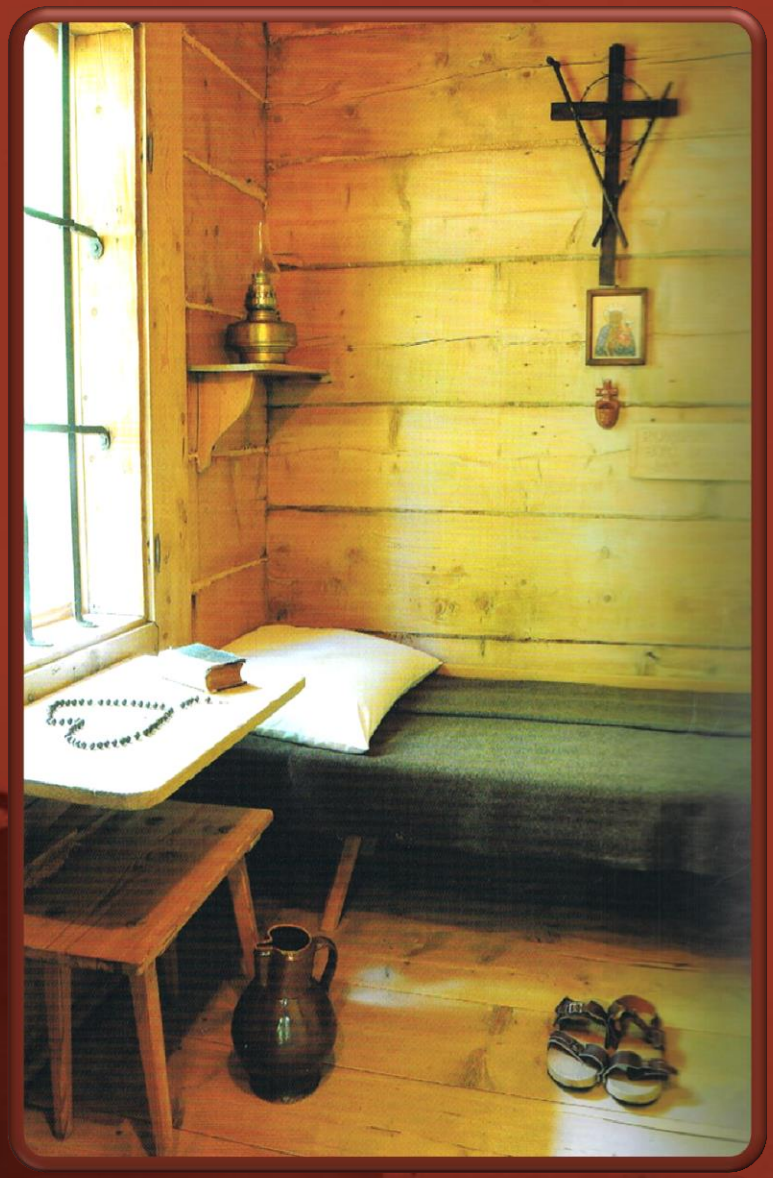

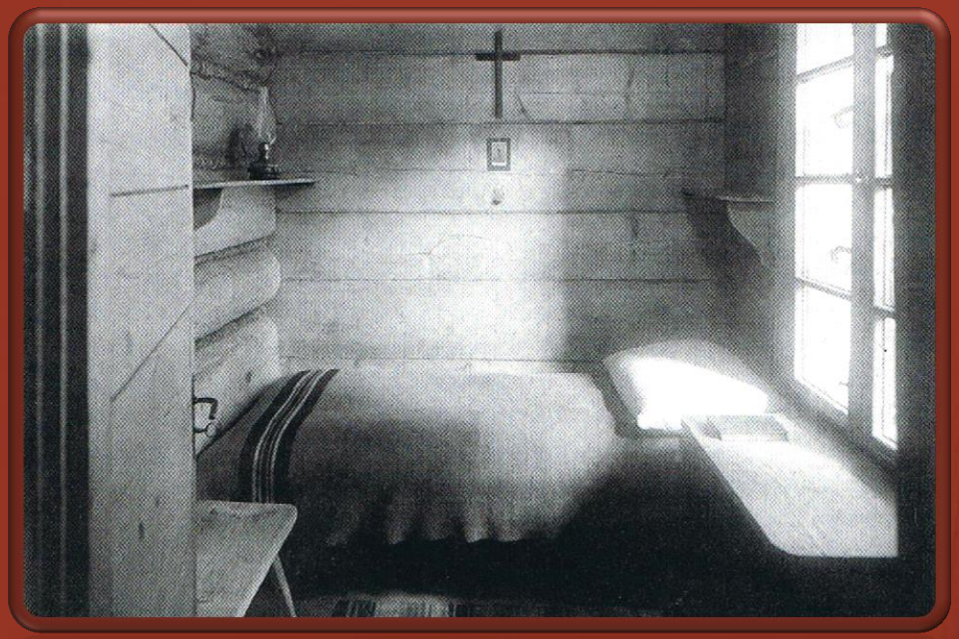

Cela Brata Alberta w pustelni na Kalatówkach

Źródło ilustracji: *2000 lat chrześcijaństwa*. Księga VII, s. 61 oraz Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016. ISBN 978-83-7569-915-9,s. 78

Fresk przedstawiający Brata Alberta w kościele w Andrychowie

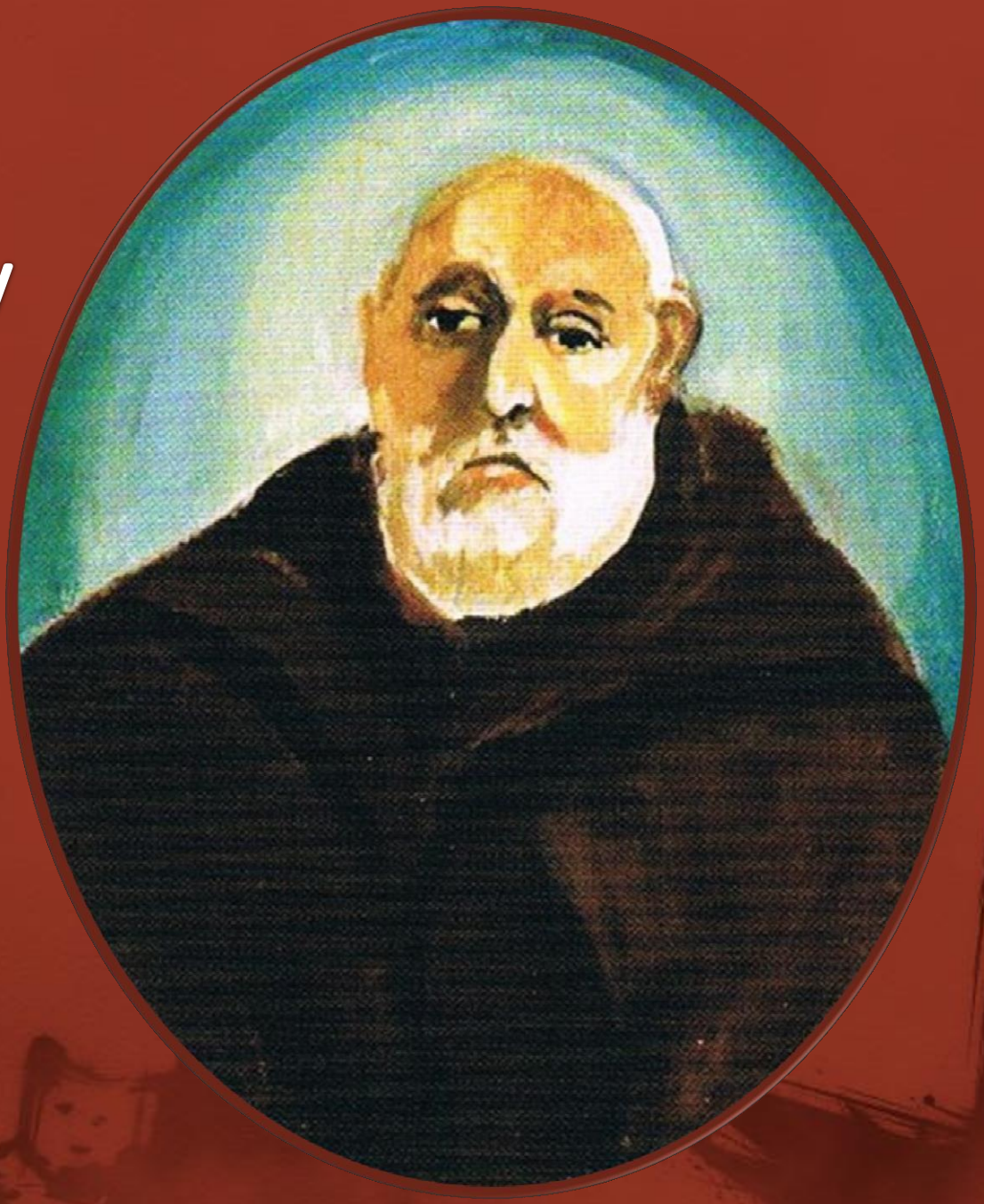

Źródło ilustracji: Marek Balon: *Święty Brat Albert*. Kraków: Rafael, 2016.
ISBN 978-83-7569-915-9,s. 109

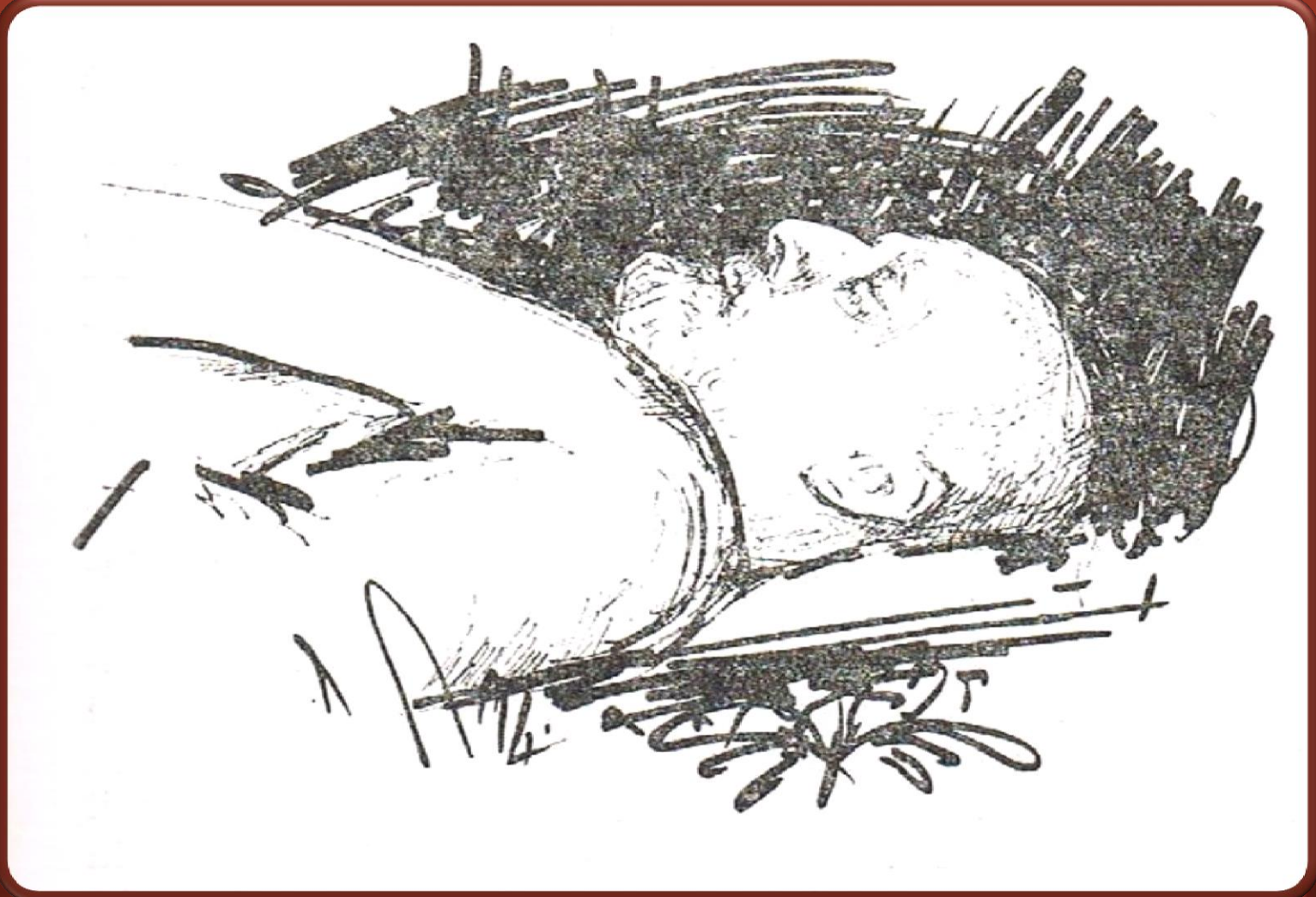

Grafika: Siostra Lidia Pawełczak, albertynka:
***Brat Albert w trumnie* - 26 XII 1916**

Źródło ilustracji: Julia Jordan: *Miłość trzeba udowodnić*. Kraków: SS. Albertynki, 1989, s. 43

Grób Brata Alberta Cmentarz Rakowicki w Krakowie

Źródło ilustracji: *Świadectwo oddania bez reszty*. Kraków: SS. Albertyni, 1984

Karol Wojtyła: rękopis sztuki: *Brat naszego Boga*

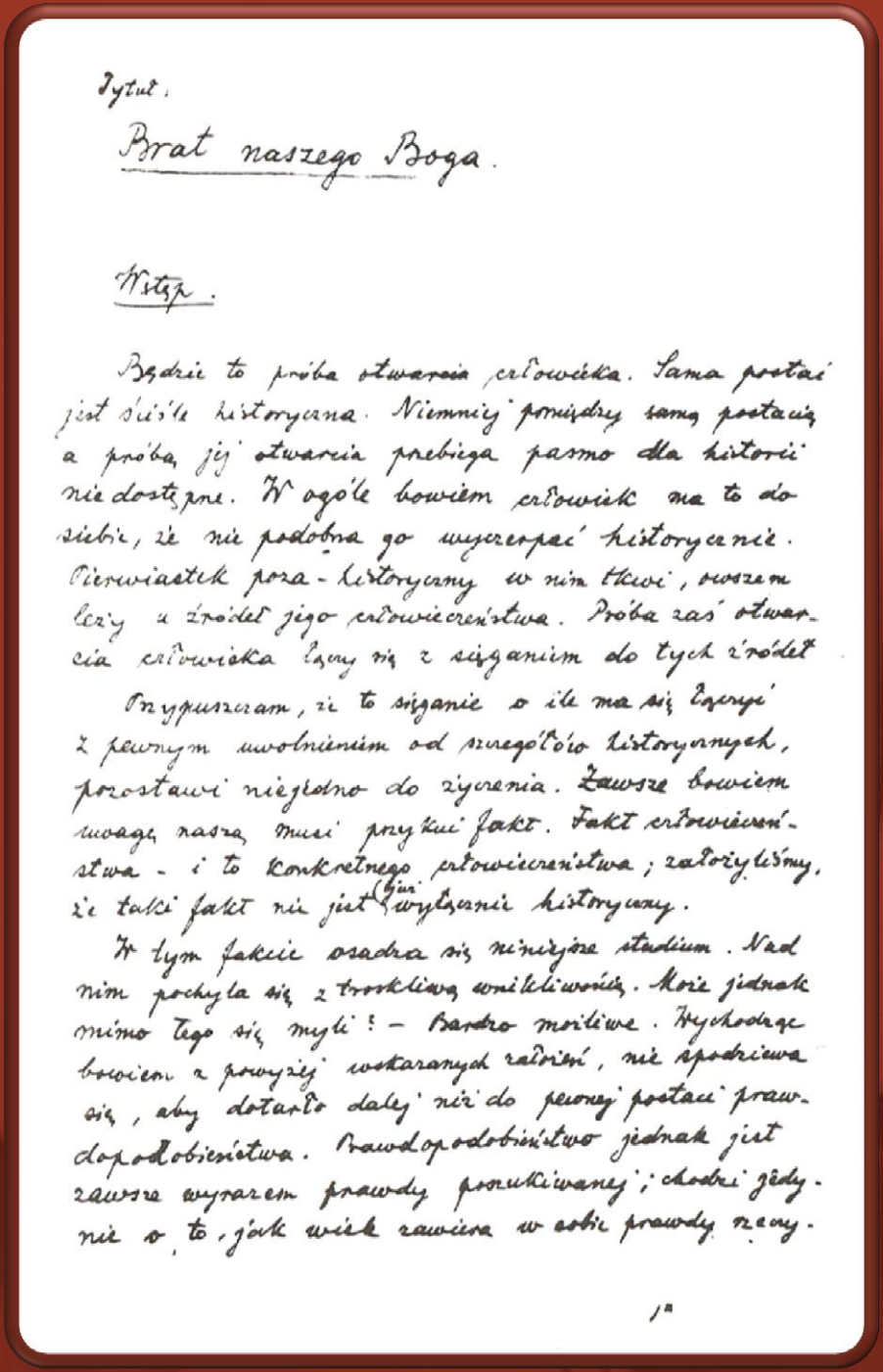

Tytuł:

Brat naszego Boga.

Wstęp.

Będzie to próba otwarcia człowieka. Sama postać jest ściśle historyczna. Niemniej pomiędzy samą postacią a próbą jej otwarcia przebiega pasmo dla historii niedostępne. W ogóle bowiem człowiek ma to do siebie, że nie podobna go wyczerpać historycznie. Pierwiastek poza-historyczny w nim tkwi, owszem leży u źródeł jego człowieczeństwa. Próba zaś otwarcia człowieka łączy się z sięganiem do tych źródeł.

Przypuszczam, że to sięganie o ile ma się łączyć z pewnym uwolnieniem od szczegółów historycznych, pozostawi niejedno do życzenia. Zawsze bowiem uwagę naszą musi przykuć fakt. Fakt człowieczeństwa - i to konkretnego człowieczeństwa; założyliśmy, że taki fakt nie jest (już) wyłącznie historyczny.

W tym fakcie osadza się niniejsze studium. Nad nim pochyla się z troskliwą wnikliwością. Może jednak mimo tego się myli? - Bardzo możliwe. Wychodząc bowiem z powyżej wskazanych założeń, nie spodziewa się, aby dotarło dalej niż do pewnej postaci prawdopodobieństwa. Prawdopodobieństwo jednak jest zawsze wyrazem prawdy poszukiwanej; chodzi jedynie o to, jak wiele zawiera w sobie prawdy rzeczy.

1*

Źródło ilustracji: Karol Wojtyła: *Brat naszego Boga*. Kraków: Wydawn. Św. Stanisława, 1989

Siostra Lidia Pawełczak, albertynka:

Obraz kanonizacyjny Św. Brata Alberta

Źródło ilustracji: Karol Wojtyła: *Brat naszego Boga*. Kraków: Wydawn. Św. Stanisława, 1989

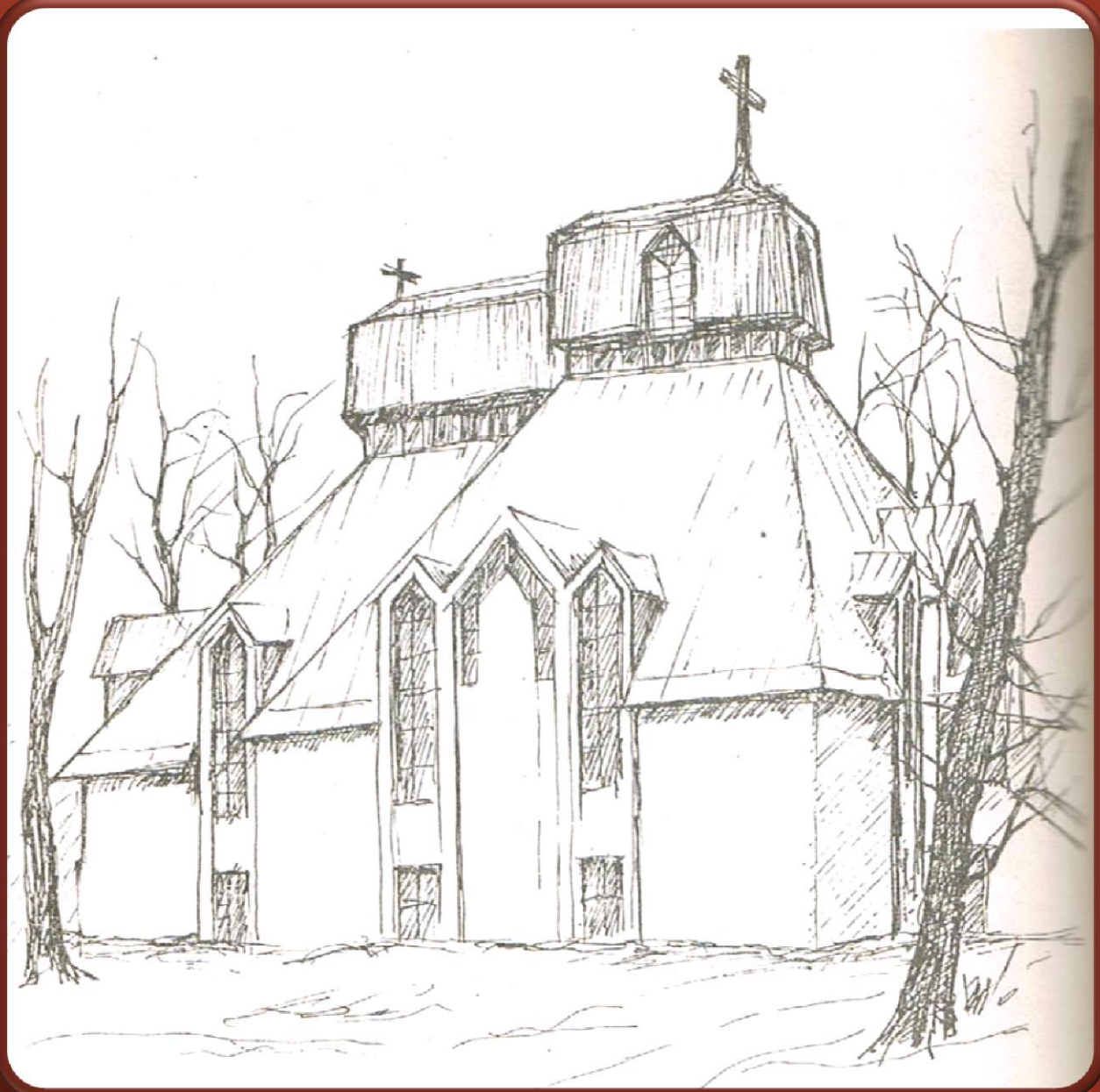

Grafika:
Siostra Lidia Pawełczak, albertynka:

Kościół Ecce Homo

Kraków,
ul. Woronicza 10

Źródło ilustracji: Władysław Kluz: *Dobry jak chleb*... Kraków: SS. Albertynki, 1989, s. 50

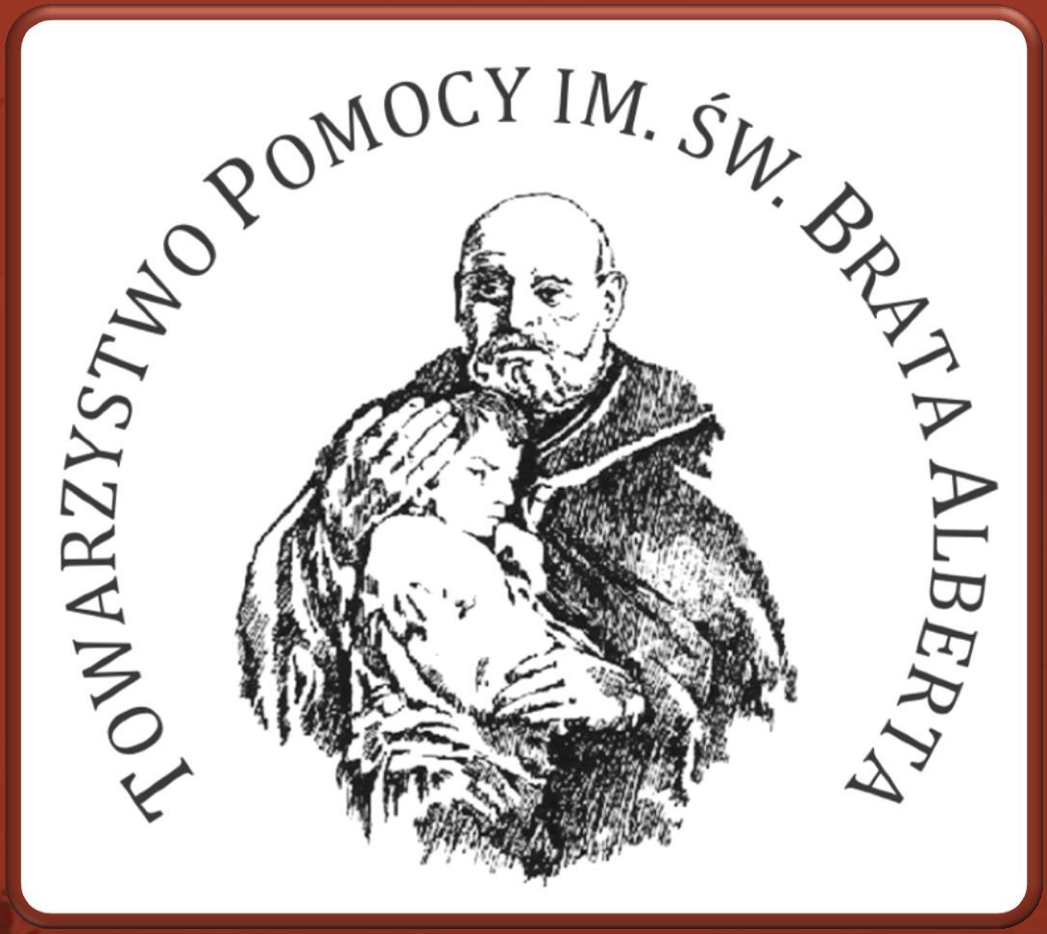

Źródło ilustracji: http://oirp.gda.pl/wp-content/uploads/2015/06/tpba1.png oraz http://bazy.ngo.pl/rest/bazy/pliki/org/29942/logotyp/logotyp_organizacji.jpg

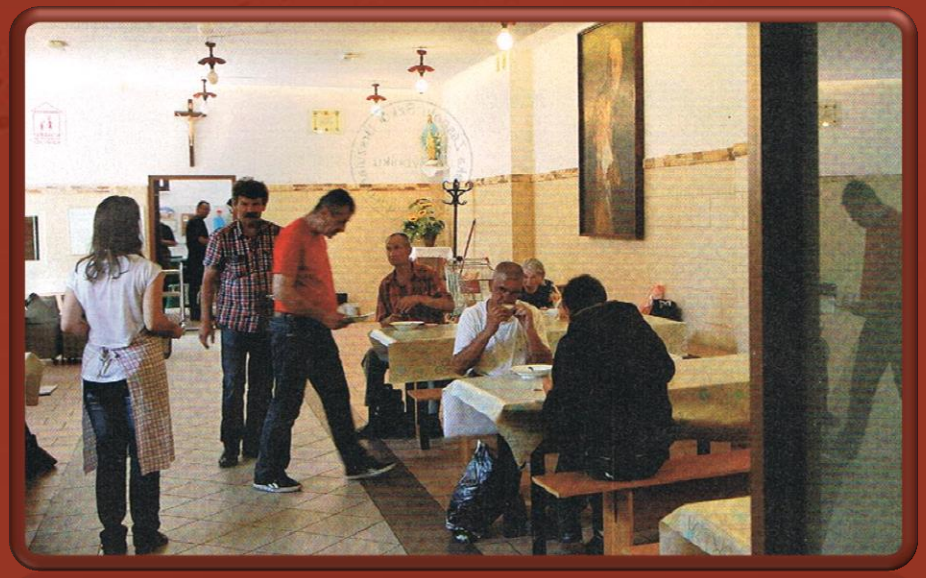

Jadłodajnia dla bezdomnych przy ulicy Woronicza w Krakowie w 2016 roku

Źródło ilustracji: *„Gość Niedzielny”* 2016 nr 27, s. 73
Rok Św. Barta Alberta. Kalendarz. Wrocław: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, 2017

Źródło ilustracji: http://www.albertrybnik.pl/

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn Rybnik - Przegędza

Bibliografia:

- Bukowski Kazimierz: *Słownik polskich świętych*. Kraków: Impuls, 1995. ISBN 83-85543-61-9. *Św. Brat Albert,* s. 17- 22, *Bł. Honorat Koźmiński,* s. 95- 97
- Chrzanowski Tadeusz: *Malarstwo św. Brata Alberta. „Tygodnik Powszechny”* 1990 nr 25, s. 8
- Faron Assumpta: *W 10. rocznicę kanonizacji Brata Alberta. „Niedziela”* 1999 nr 46
- Gruszka-Zych Barbara: *Święty dla zdecydowanych. „Gość Niedzielny”* 2002 nr 47, s. 12
- Miłek Ryszard: *Adam Chmielowski – czy tylko malarz? „Ziarna”* 1990 nr 6, s. 43- 44
- *Opinie przyjaciół o Adamie Chmielowskim. „Niedziela”* 2001 nr 18, s. 17
- Stańczyk Tomasz: *Powstaniec w zakonie. „Historia do Rzeczy”* 2017 nr 1, s. 59- 61
- Śliwa Leszek: *Święty artysta. „Gość Niedzielny”* 2008 nr 24, s. 2